

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

2. Refelluntur argumenta à Sarpo adducta contra Ecclesiarum
Immunitatem, quam non habuisse originem ab Imperatoribus
demonstratur. Et quæritur an violantes illam possint ab Episcopo absolui?
Et ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

* Sup. in Ref. que hic est in Ref. 114. & pro consuetudine contenta in hoc textu infr. in Ref. 1. post seq. lege, §. Ex his & alia Refol. §§. & vers. eius not.

uantia immunitatis Ecclesiasticæ, & consuetudo, si qua est introducta contra talem immunitatem, prorsus est sublata & abolita; quod postea fecit Gregorius XIV. in Bulla, &c. Ita Cenedus & ego supra in hoc tract. optimè Antonius de Ballis in tract. var. lib. 9. tit. 42. n. 12. in fine, & num. 13. cum Cardinale Tuscho tom. 4. consil. 59. num. 19.

RESOL. II.

Refelluntur aliqua argumenta à Sarpo adducta contra Ecclesiarum immunitatem; quam non habuisse originem ab Imperatoribus demonstratur.

Et queritur, an violantes illam possint ab Episcopo absolui?

Et discutitur, an Iudices violantes illam incidant in Bulla Cæna censuram?

Et an excommunicatio contra ladentes Immunitatem Ecclesiarum non sit lata, sed ferenda, explanatur? Ex part. 6. tract. 1. Refol. 34.

§. I. PRO coronide huius tractatus sciant Lectores in tota serie sui libri Sarpum impetere sacrorum temporum immunitatem, & illam contra iuris Regulas restringere, & ad nihilum redigere ex quatuor præcipuè rationibus.

1. Primò: quia asserit, quòd ad bonum publicum interest, ne crimina, & præcipuè atrociora remaneant impunita. Secundò: quia Ecclesia non debet dare occasionem delinquendi. Tertiò: quia Deus & ipsa Ecclesia delicta abhorrent. Quartò: quia apud veteres nationes pauca erant Asyla, in quibus rei immunitate gaudebant; Ecclesiæ verò nostris temporibus sunt infinitæ.

2. Verùm ad primum respondeo, quod licet Reipublicæ inter sit crimina impunita non remanere, publicè etiam & magis interest, quòd Ecclesiæ sint refugium ad ipsas confugentibus propter honorem & reuerentiam Deo debitam, & sic maius bonum non euitabitur. Neque inde sequitur crimina remanere impunita; quia pro delictis exceptuatis rei consignantur Curiaæ seculari: de aliis verò criminibus adhuc pœna delinquentibus imponitur, quamuis non sit mortis, aut membrorum abscissionis.

3. Ad secundum respondeo, Ecclesiam non dare occasionem delinquendi ex eo, quòd ad ipsam confugiant rei, (ex iusta enim causa hoc conceditur) sed vsurpari ab hominum malitia: vnde cum sit dispositio facta propter melius bonum, quod ipsa intendit, non debet ei prædicta occasio imputari.

4. Ad tertium respondeo, quòd licet Deus & Ecclesia delicta abhorreant, est tamen Deus peccatorum scelestissimorum misericordia & refugium: ac proinde licet crimina derestetur, amplectitur tamen Ecclesia illos, qui ipsum Dei implorant auxilium.

5. Ad quartum respondeo, maiorem honorem & reuerentiam deberi Deo vero, quam Ioui, Dianæ, Herculi, &c. Adde quod licet hodie sint plura templa, quàm in illis temporibus fuerunt asyla: dictis asylis indistinctè propter omnia crimina eorum immunitate gaudebant, & ab omni pœna liberabantur; quod non accidit hodie in nostris templis: nam multi delinquentes ab ipsis extrahuntur, & qui gaudent immunitate, omnes pœnas non euadunt. Vnde apparet Sarpum ex supra dictis argumentis temporum immunitatem restringere minime debuisse.

6. Sed superest respondere ad id, quod ipse fol. 7. & sequent. pro certo videtur supponere, nempe dictam immunitatem esse de iure positiuo, & primariò originem habuisse ab Imperatoribus: nam totis

quingentis annis post Christum natum nullus extat Canon Ecclesiasticus, qui de hac immunitate decernat: idè Arcadius & Honorius primi de hac materia statuerunt; & postea alij Imperatores, & deinde Summi Pontifices: vnde fol. 19. docuit etiam post inclinatum Occidentis Imperium vsque ad annum D C C L. Ecclesiarum immunitatem nulli, nisi Laicorum Principum legibus fuisse innoxiam.

7. Verùm respondeo communiter Doctores asserere dictam immunitatem esse de iure diuino. Ita illi, quos ego ipse adduxi in part. 4. tract. 1. resolut. 44. & plena manu adducit Chartarius decisim. 46. num. 34. Sed dato & non concessio, quòd non sit de iure diuino; nego planè originem duxisse ab Imperatoribus: sed puto à Summis Pontificibus, quando templa edificari cœperunt, fuisse eis hanc immunitatem concessam, licet ipsi post multa tempora de dicta immunitate statuta & decreta fecissent. Quod probatur à casu simili, quoad immunitatem Clericorum, quæ dato & non concessio, quòd non sit de iure diuino; tamen certum est ipsos in primitiua Ecclesia iudicatos fuisse ab Episcopis, vt patet ex Diuo Paulo Epist. 1. cap. 5. ad Timotheum, ibi *Aduersus Presbyterum nolui accusationem recipere, nisi sub duobus vel tribus testibus*; & docet Valboa de Magro in lectionibus Salmaticensibus tom. 2. super cap. 2. de iudicis, num. 39. & Suarez contra Regem Angliæ lib. 4. cap. 13. num. 10. Et tamen hoc non obstante Pontifices post multa tempora cœperunt aliquid statuere circa prædictorum Clericorum immunitatem, vt ex sacris canonibus patet. Ergo, &c.

8. Confirmatur hæc opinio, Primò ex text. in cap. Pater 17. q. 4. vbi Epiphanius Episcopi sententia contra Benenatum & Maurum, qui hominem de Ecclesia per vim extraxerant, laudatur: & subditur, hoc ne potestatis quidem ac Principibus vnquam licuisse perpetrare. Sed nota quòd conditor huius Canonis fuit Gelasius primus; qui etiam primus inter omnes alios Pontifices cœpit de Ecclesiarum immunitate statuere, ante cuius tempora nulla extabant Canonice de hac immunitate leges. Hoc supposito.

9. Quæro cui iuri fuit innixa Epiphanius sententia contra illos violatores immunitatis dices, vt Gelasium necesse fuerit illam approbare. Dices ex legibus Imperialibus, quas Sarpus adducit. Respondeo minime; quia ibi Pontifex hanc violationem immunitatis vocat sacrilegium, quod ratione solius iuris ciuilibus esse non poterat; ergo aliquid aliud assignandum est, vnde sacrilegij rationem haberet; aut tu ergo id assigna, aut mecum sentire te necesse est, nempe accepisse sacrilegij rationem, quia Summi Pontifices, vt dixi, eo ipso quòd sacra templa edificata fuere, eis immunitatem concesserunt; & idè rectè Gelasius violationem Ecclesiæ factam à Benenato & Mauro vocauit sacrilegium.

10. Deinde in dicto textu asserit Gelasius Pontifex, quòd Principibus sæculi nunquam licuit extrahere confugas de Ecclesia. Quæro, quoniam iure fuerit prohibitum Principibus Laicis extrahere reos ab Ecclesia. Dices ex Legibus Imperialibus, quas asserit Sarpus. Respondeo minime. Et idè suppone Gelasium primum gessisse Pontificatum circa annum Domini 495. Leges autem Imperatoris à Sarpo adductæ fuerunt latæ ab Honorio & Theodosio octoginta ferè annos ante Gelasij Pontificatum, vt patet ex historiis. Quo supposito manifestè apparet verba Gelasij non posse referri ad ius ciuile; ait enim nunquam licuisse. Quòd si iure ciuili non licuit,

Quæ hic est Ref. antecedens & infra in Refol. 116. §. Quæro Immunitas.

Sup. hoc infra in tr. 2. Ref. 1. & in Ref. 2. à §. Nō desinam, & latissime à Refol. 316. vlt. que ad Ref. 323. includit vlt.

ficuit, solum per illos octoginta annos non licuit, qui intercesserunt ab Honorio ad Gelasium: ergo dum dicit Gelasius nunquam licuisse Principibus extrahere reos ab Ecclesia, dicendum est semper à primordio quo templa erecta fuerunt à Summis Pontificibus hanc eis immunitatem largitam fuisse; Vnde principes Laici delinquentes ab ipsis extrahere non poterant.

12. Nec obstat huic textui Gelasij Papæ Canon Concilij Arausiaci cap. 4. qui refertur in cap. eos qui, dist. 87. & duos Canones Diui Augustini, qui habentur in cap. miror & cap. reum 17. q. 4. in quibus immunitas Ecclesiarum statuitur: & idem ponit Gelasius dicere Benenatum, & Maurum extrahendo reum ab Ecclesia commississe sacrilegium, & non licuisse Principibus Laicis delinquentes ab Ecclesiis extrahere. Nam respondeo hoc non obitare, cum enim pauciores anni intercesserint inter hos Canones & Canonem Gelasij quam inter Gelasium, & primum ius civile; adhuc minus dici posse nunquam licuisse Principibus Laicis reos extrahere. Adde quod tempore Gelasij Papæ Concilium Arausiacum non erat confirmatum, neque inter Canones relatum. Ergo, &c.

13. Confirmantur supradicta. Quod si immunitas Ecclesiarum originem habuisset eo modo, quo vult Sarpus in cap. 1. sequeretur per spatium multorum annorum sacra templa Christianorum immunitatem non habuisse; vnde fuissent peioris conditionis, quam fuerunt olim Asyla Gentilium. Sequeretur etiam, quod Pontifices hanc reuerentiam Ecclesiis & Deo debitam non dedissent, & in hoc superari & præuenti fuissent, ab Imperatoribus Laicis: sed hæc omnia videntur absurda. Ergo, &c.

14. Neque obstat id, quod adducit pro sua firmata sententia Sarpus in dicto cap. 1. quod anno 399. Concilium Generale Africanum misit Epigonium & Vincentium Episcopos ad Honorium Cæsarem, qui simpliciter peterent, vt iis, qui ad Ecclesias Africanas confugerent, licet delicta perpetrasset ab iis non extraherentur. Hoc, inquam, non obstat: nam respondeo Patres illos Concilij id fecisse non ex necessitate; sed ex suavi Ecclesiæ prouidentia; & ad maiorem immunitatis obseruantiam voluerunt autoritate Principis iuari, vt notat Suarez de Relig. tom. 1. lib. 3. cap. 8. num. 13. fecisse Patres in Concilio Tolerano 12. c. 10. quod etiã Sarpus pro se adducit, vbi sic habetur. Pro his qui quolibet metu, vel terrore Ecclesiam appetunt, consentiente pariter Gloriosissimo D. N. Neringio Rege, hoc sanctum Concilium definiuit, vt nullus audeat confugientes ad Ecclesiam vel residentes, inde vi extrahere. Sic ibi. Vnde Innocent. II. l. in cap. inter alia, de immunitat. Eccles. allegat pro hac materia statuta Canonum, & vt ipse loquitur, traditiones Regum: Famulantur igitur supradictæ leges Imperiales Decretis Summorum Pontificum; & contra Sarpum dicendum est esse leges subsidiarias, & non institutorias: vt loquens de quibusdam aliis legibus Imperialibus circa personas Ecclesiasticas rectè docuit sacra Rota in vna Albanensi Gabbellæ die 28. Iunii 1630. coram nunquam satis laudato Doctissimo Merlino, & docet Surd. conf. 396. num. 14. vol. 3. Alexander de Neuo conf. 50. num. 2. Abbas in cap. si quis num. 1. de maior. & obediens. & ibidem Felinus etiam num. 1. cum aliis quos citat, & sequitur Belletus de fauor. Cler. person. §. 1. num. 26. p. 1.

15. Et tandem pro Coronide huius tractatus non desinam hic Lectores admonere, aliquos, qui typis scripta sua mandarunt post editas resolutiones

Tom. IX.

meas, annumerare me inter Doctores asserentes excommunicationem latam contra violantes immunitatem Ecclesiarum non esse Summo Pontifici reservatam, sed posse ab illa Episcopos absolueri: sed Resolutio vltima primæ partæ tract. 1. de immunitat. Ecclesiasticæ. si attentè legatur, hoc non dixit. Ibi enim ego tantum refero pugnantem sententiam in hac quaestione & opinionem meam non profero, quam nunc promam.

16. Dico igitur contra Castrum Paiaum tom. 2. tract. 11. disp. vnic. punct. 12. num. 7. supradictos iudices incurrere ipso facto excommunicationem Bullæ Gregorij XIV. à qua absolui ab Episcopis minimè possunt, sed à solo Summo Pontifice. Et ita præter Doctores, quos in citata resolutione congesti tenent hanc sententiam non bene me pro contraria adducens Ioan. Baptista Ciarlinius in contr. forensib. cap. 10. num. 38. Barbosa de iur. Ecclesiasticæ. lib. 2. cap. 3. num. 167. & Maranta in controuersis. part. 2. respons. 35. num. 14. vbi obseruat in vna Neapolitana de Sanfeliciis in anno 1626. contra Curiam Archiepiscopalem, quæ absoluerat extractores, malè illos absolutos fuisse S. Congregationem enunciasse. Vnde non grauabor hic apponere per extensum literam Cardinalis Galli ad Episcopum Liparen. tenoris sequentis.

Quæ hic est infra Ref. 5.

ILL. ET M. R. MONSIG.
Come Fratello.

LA Sacra Congregazione hà veduto quanto V. S. hà scritto con la sua delli 16. di Gemario prossimo passato. E quanto all' hortatoria mandatali dal Sig. Vice-Rè de Sicilia, per occasione d'auer essa scomunicato il Capitano & altri Sbirri di questa Città, ch'è estrasero vn delinquente dalla Chiesa, doue s'era retirato. Se bene vide ch' in questo cessa ogni molestia già che ella auuisa essere stato consegnato à lei il detto carcerato; nondimeno perche in detta Hortatoria è quella clausula così pregiudiciale, nella quale si dichiara espressamente che gli Officiali & famigliari di V. S. che sono Laici, non deuono godere dell' Immunità del foro nell' delitti communi; ma solo in quelli che commetto no fora pretesto dell' officio: ne meno deuono godere de l'essen-tione delle gabelle, hanno questi miei Ill. Signore ordinato, che si scriva, come s'è fatto, al Signore Vice-Rè, che renochi la detta Hortatoria, del che è parsa bene fare consapevole à V. S. acciò auuisi poi quanto seguirà: è trã tanto dourà spedire quanto prima la causa del Prigione consegnatoli conforme à i termini della Bolla di Gregorio XIV. auuertendola però, ch' ella non doueua assoluere il detto Capitano & Sbirri dalle censure incorse per la detta estrazione: perciò che questo toccaua à questa Santa Sede; però se n'astenera per l'auuenire, & Iddio la conservi. Da Roma il 2. di Marzo 1611.

Di V. S.

Come Fratello

Il Cardinalle Gallo.

17. Hinc stantibus; supradictis, & aliis multis declarationibus emanatis à Sacra Congregatione, quam, vt par est, venerari oportet; & ex rationibus à Maranta, vbi supra, & aliis Doctoribus adductis, puto, vt diximus, non posse Episcopos absolueri ab excommunicatione Gregoriana incurfa propter violationem immunitatis Ecclesiasticæ: sed in casu

A 2

contingenti

Sup. hoc infra in 17. Ref. 5. 2. curium prope finem, & magis late in Ref. 23. §. 2. & seq. & in Resol. 324. §. vii per totum.

contingenti ad Summum Pontificem recurrendum esse existimo.

18. Nec desinam hęc adnotare non defuisse Doctores asserentes iudices immunitatem Ecclesiarum incidere in censuras Bullę Cęnę; & ita docet ex Societate Iesv Ioannes Baptista Scortia in *Bullę Pontif. Epit. 152 theore. 387.* licet contrarium ex Hugolino & Gratiano teneat Fontanella *tom. 1. decis. 201. num. 38.*

19. Et nota etiam resillendum esse Zambellum in *Reportorio Moral. verb. Ecclesia quoad eius immunitatem, n. 23.* docentem excommunicationem contra lædentes immunitatem Ecclesiarum non esse lætam, sed ferendam; & ided non sunt statim excommunicati: sed debent excommunicari. Verum contrarium declaravit Clemens VIII. & Paulus V. Vide Castrum Palaum *to. 2. tract. 11. disp. unic. punct. 12 num. 3.* & alios penes ipsum: quibus addę Larcam de *immunit. part. 4. num. 8.*

20. Sed & tandem in gratiam curiosorum non desinam hęc difficilem proponere quęstionem; quam non ita diligenter Doctores pertractaverunt. Ided quęro.

RESOL. III.

An Constitutio Greg. XIV. de Immunitate Ecclesiarum deroget iuri communi & consuetudinibus? Ex part. 1. tract. 1. Ref. 1.

§. 1. Negatiuę responderi Gambac. *lib. 5. cap. 8. & seq. Zerola in praxi Episc. part. 1. verb. Immunitas, num. 7.* & aliqui Ministri læicalis iurisdictionis cum Gutierrez *prax. lib. 3. quęst. 1. num. 36.* vide etiam Layman. in *Theolog. mor. lib. 4. tract. 9. cap. 9. num. 2.* & Venerum in *Exam. Episcop. lib. 9. cap. 37. num. 32.*

2. Sed prorsus hæc opinio est reiicienda. Probat 1. Nam Pontifex, in ista Bulla, cum particula taxatiua reduxit omnia ad vnicam formam, ut patet in illis verbis: *Ita ad vnicam tantum formam reducimus, & moderamus.* Ergo reuocat ius commune, & consuetudines, diuersam aliam formam ab ista introducens.

3. Ita expressę determinatur in literis arbitrij concessis per Sedem apostolicam anno 1605. Prelatis huius Regni, & præsertim Archiepiscopo Panormitano ibi: *[Per la qual cosa fu messo Greg. XIV. di fel. mem. a publicare la sua Costituzione, e dare certa forma, come s'haueffe a praticare la permissione, che veniu concessa da medesimo Canonico a Magistrati laici nelli casi eccettuati.]*

4. Hoc ipsum etiam determinauit Clem. VIII. in quodam Breui ad Archiepiscop. Panormit. tunc Didacum de Haędo, datum Romę. 6. Febr. anno 1597. vbi asserit, aliquos delinquentes, qui per industriam, & insidias homicidium commiserant, debuisse gaudere immunitate Ecclesię, vigore Constitutionis Gregor. X. IV. ergo dicta constitutio corrigit ius commune, quia tale delictum ex cap. 1. de homicidio, non gaudet immunitate. Bullam autem Clementis VIII. inuenies per extensum apud M. Animum Genuensem in *praxi, c. 76. n. 2.* & alios.

5. In dicta Constitutione Summus Pontifex pluries facit mentionem iuris communi: & quando, voluit, quoddam in aliquo casu illibatum permaneret, hoc expressit: ut patet, quando loquitur de Clericis, Monachis, Militibus, eorumque priuilegiis.

6. Ponderanda sunt illa verba Constitutionis. *Quod si quis, quacunque dignitate, & auctoritate præditus, præmissorum (nempe, indultorum per alios Ponti-*

fices concessorum) aut alio quouis prætextu, quidquam præter, aut contra huiusmodi Constitutionis tenorem asserere præsumpserit; eum ipso facto censuras etiam incurrisse declarauit. Ex quibus verbis clarę apparet, intentionem Pontificis non solum fuisse, reuocare priuilegia Principibus concessa; sed etiam omnes consuetudines, & abusus, alięque contraria omnia, præter, vel contra formam traditam in præsentis Constitutione, introducta; & ided posuit illa verba: *Aut alio quouis prætextu, post factam mentionem de priuilegiis.*

7. Summus Pontifex promulgauit illam Constitutionem per modum legis vniuersalis, & statuti: ergo abtulit, & correxit ius commune.

8. In dicta Bulla Pontifex, reducendo omnia ad vnicam formam, tollit facultatem aliter interpretandi: ergo, Cęteras rationes vide apud Doctores citandos.

9. Ex his omnibus apparet manifestę, Constitutionem Gregorianam reuocare, non solum priuilegia, sed etiam ius commune & consuetudines. Et priuilegia, quoad reuocationem consuetudinum, vide Marium Anton. Maceraten. *lib. 2. resol. 15. n. 5.* Giub. *conf. 50. num. 14. & conf. 70. n. 9.* Ambrosinum *tract. de immunit. Eccles. c. 14. n. 3. & seq.* Farin. in *Append. c. 22. num. 159. unctio cum c. 2. n. 14. & 15.* Ioan. Franc. Leon. in *Thestori eccl. part. 1. num. 27.* & nouissime Martin. Bonacin *tract. de legib. disp. 3. q. 7. §. 6. n. 4.* & ex nostra Religione P. Peregrinum *tract. de immunit. Eccles. c. 2. n. 6. & seq. ad 21.* Hi omnes aduersus Gambacurtam docent, Constitutionem Gregorij reuocare omnes consuetudines, quidquid in contrarium videatur docere Tannerus in *2. 2. disp. 1. q. 5. dub. 1. n. 17. in fin.*

10. Et quoddam reuocet, & corrigat ius commune, quod mordicus negat Gambacurtam, docent etiam citati DD. & præter illos ex ipsamet Societate P. Filliucius in *quęst. moral. tom. 1. tract. 15. cap. 6. num. 133.* & P. Scortia in *Bulla Pontif. Epit. 152. Theor. 385.* ex nostra Religione P. Duardus in *Exposit. Bullę Cęnę, lib. 2. Can. 15. quęst. 76. num. 27.* & P. Megala in *3. part. lib. 4. cap. 2. q. 1. n. 15.* Cum Aponte *decis. 14. in fine.* Idem asserit Villabob. in *sum. tom. 2. tract. 39. dub. 7. num. 22. & 23.* Capobl. de *Baronib. prag. 8. part. 2. n. 105.* Genuens. in *praxi Archiepiscop. cap. 17. n. 11.* Gratian in *discept. forens. tom. 2. c. 180. num. 29.* Card. Tusch. *tom. 3. verb. Ecclesia, concl. 11. n. 9.* & ex nostris Regnicolis vir doctus, & pius Franc. del Castil. in *suis decis. tom. 2. decis. 156. n. 32.* Giub. *conf. 20. n. 3. 4. & 5. conf. 70. n. & 13. & conf. 100. num. 18. & conf. 30. num. 5.* Ioan. Franc. Leo in *Thest. forens. eccl. part. 1. cap. 15. n. 27.* Lazzarius *tract. de Blasph. q. 5. n. 20.* Riccio *part. 1. decis. 140. n. 1. 2. & 3.* Collect. 1792. Homobonus de *Examine Eccl. part. 2. tract. 11. cap. 12. q. 2. 6. suppos. 3.* Rainer. in *Catal. cens. cap. 9. excom. 31.* vide etiam Confert. in *Prinil. Mendicant. tit. 5. cap. 6.* Ex quibus omnibus videant aliqui, me his diebus rectę consuluisse, Iudices læicos incurtere in excommunicationem Gregorianam, abstrahendo reos ab Ecclesia vigore cuiusdam asseratę consuetudinis. Et ex his etiam apparet a fortiori, non benę Gambacurt. virum alioquin doctissimum. *lib. 5. cap. 9. num. 4.* asserere, etiam ampliaciones factas per Doctores, non esse per hanc Bullam reuocatas. Et quia ex istis principiis deducuntur resolutiones multorum casuum contra immunitatem sacrorum locorum, & mentem Pontificis; ided illas breuiter tangendo, quęritur.

RESOL. IV.

An ad incurrendam excommunicationem huius Bullę sufficiat actus arcentatus?

Sup. hoc infra in Ref. 17. §. Sed an. & in Ref. 116. per totam, & in Ref. 119. §. 2. ad medium a verum dicta, & infra in tt. 2. Ref. 35. per totam, & si-gnanter §. 10.

His DD. ad de alios adductos infra in Ref. 25. §. 1. in fine, & in Ref. 58. §. Sed tu.

Sup. hoc infra in Ref. 26. §. Sed hec, & seq. Sed lege ea per totam, & aliam §. eius anno.

Sup. conten-to in hoc §. infra in Ref. fol. 58. §. Sed tu. & in Ref. fol. 71. §. vlt. & in Ref. 87. §. 1. a lin. 9. a ver. Et clare, & in Ref. fol. 90. §. Sed ego. per totum, & signanter in fine.